

REVISIONSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 3/2013 rd

Statsrådets redogörelse för EU-politiken 2013

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 juni 2013 statsrådets redogörelse för EU-politiken 2013

(SRR 6/2013 rd) till stora utskottet för beredning och bestämde samtidigt att övriga utskott kan lämna utlåtande i ärendet till stora utskottet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

De utmaningar Europa står inför och människornas främsta farhågor gäller den osäkerhet, den arbetslöshet och de sociala problem som den ekonomiska krisen har orsakat. Enligt statsrådets redogörelse är Europeiska unionens viktigaste mål just nu att skapa förutsättningar för uppkomsten av nya arbetsplatser i stället för de som försvunnit. Tillväxt, sysselsättning och social rättvisa är förutsättningar för europeernas välfärd. Utskottet ser denna aspekt i redogörelsen som ytterst central med tanke på EU:s framtid och understryker i sitt utlåtande behovet av målmedvetna insatser för att lösa de ekonomiska problemen och skuldproblemen i Europa.

För att få bukt med den ekonomiska krisen och skuldkrisen och säkra en stabil valuta har EU tvingats införa nya finansiella stabiliseringsinstrument, däribland Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM). Alla euroländer har bidragit till finansieringsstöd i form av lån till krisländerna.

Utskottet har i sitt betänkande om information till riksdagen om de europeiska finansiella stabilitetsmekanismerna (ReUB 2/2013 rd) behandlat bl.a. stabilitetsfonderna (ESM och

EFSF) och konstaterat att frågor som gäller dem är statsfinansiellt betydande för Finland. Utskottet såg det som absolut nödvändigt att riksdagen föreläggs årsrapporten från ESM och den årliga rapporten från ESM:s revisionsnämnd i form av E-skrivelser. En liknande mekanism bör tillämpas på EFSF. I samband med årsberättelsen och boksluten har riksdagen årligen tillfälle att granska — också ur ett vidare perspektiv än fondekonomins — de åtgärder som vidtagits med anledning av stabiliseringen av euroområdet och områdets finansiella stabilitet.

På basis av utskottets betänkande förutsatte riksdagen att regeringen ytterligare skärper och förtydligar målsättningen för euroområdets framtid, alternativa framtidsscenarier och de ingående riskerna och att regeringen lämnar en samlad bild av målsättningen till riksdagen. Detta ska också inbegripa de risker och exponeringar som uppkommer via europeiska centralbankssystemet.

Utskottet har redan tidigare betonat att ESM- och EFSF-frågor samt frågor som behandlas med stöd av unionens avtal om ekonomisk disciplin till sin natur är unionsärenden och att riksdagens möjligheter att påverka avgörandena i

dessa frågor måste säkerställas. Revisionsutskottet har nu för behandling fått den första E-skrivelsen (E 112/2013 rd) om dessa frågor och lämnar utlåtande i ärendet till stora utskottet. Kontrollen och rapporteringen av ESM:s riskhantering måste enligt utskottet ordnas så att riksdagen konsekvent informeras innan ESM:s råd och styrelse fattar beslut i viktiga frågor. Riksdagen ska också i efterhand informeras om ESM:s verksamhet och ekonomi, om Finlands åtaganden och risker och om utfallet av åtgärderna för att säkerställa den finansiella stabiliteten.

När det gäller stabilitetsmekanismerna har revisionsutskottet särskilt försökt bedöma om riksdagen har fått en rättvisande och tillräckligt utförlig bild av statens ekonomiska åtaganden och förbindelser och riskerna med dem. Utskottet påpekar nu liksom i tidigare faser att Finlands åtaganden och förbindelser har ökat i betydande grad. Riksdagen bör ges en tydligare uppfattning inte minst av vilka riskerna och de ekonomiska konsekvenserna är. Utskottet har i detalj behandlat stabilitetsmekanismerna och Finlands ekonomiska åtaganden i sitt budgetutlåtande till finansutskottet. I detta ingår bl.a. synpunkter på Finlands kreditvärdighet och Finlands banks åtaganden samt om kontrollen över stabilitetsmekanismen (ReUU 5/2011 rd — RP 59/2011 rd).

Utskottet ser det som nödvändigt och angeläget att finansministeriet gör upp riskbedömningar och riskscenarier över de olika alternativen för eurokrisen och för de politiska målen, och informerar riksdagen om dessa bedömningar och

scenarier, vilket stärker den politiska debatten och beslutsfattandet i riksdagen.

För beslutsfattandet i riksdagen är det i dagens läge viktigare än någonsin att kunna bedöma alternativen för och resultaten av krishanteringsmetoderna i relation till Finlands ekonomiska bärkraft i olika situationer. Det kräver att regeringen kommer med tillförlitliga bedömningar och analyser i sina propositioner, också om alternativa tillvägagångssätt. I sitt utlåtande om propositionen om godkännande av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen ansåg utskottet att det var bra att också riskerna med krishanteringsinstrumenten togs upp i propositionen (ReUU 5/2012 rd — RP 34/2012 rd). Propositionens bedömning av de ekonomiska konsekvenserna omfattar en bedömning av hur stora de totala riskerna är för Finland och av den ekonomiska krisens konsekvenser för Finlands förmåga att uppfylla sina åtaganden.

Utskottet menar att de ekonomiska problemen och skuldproblemen i Europa och lösandet av dem inte till någon del kan förbigås när man diskuterar EU:s framtid.

Ställningstagande

Revisionsutskottet anför

att stora utskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 17 oktober 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tuija Brax /gröna
vordf. Heli Paasio /sd
medl. Sirkka-Liisa Anttila /cent
Olli Immonen /saf
Mika Lintilä /cent
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf

Matti Saarinen /sd
Kari Tolvanen /saml
Anu Urpalainen /saml
Erkki Virtanen /vänst
ers. Kauko Tuupainen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Nora Grönholm
utskottsråd Matti Salminen.